

บทความวิจัย

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

อจรรพร มานะกิจ *

จิตติกรณ ยาวีไชย จาริกศิลป์ †

โสภณา สุตสมบูรณ์ ‡

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 2) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 297 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่าเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถนะของครู ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายความร่วมมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยวิธีแบบขั้นตอน ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สมรรถนะของครู การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายความร่วมมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไข และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งต่อนักเรียน 3) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สมรรถนะของครู ด้านเครือข่ายความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาได้ร้อยละ 64.5

คำสำคัญ: ปัจจัยคัดสรร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ประถมศึกษา

* นักศึกษาปริญญาโท, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, แขนงวิชาการบริหารการศึกษา, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, Email: atcharaphorn1992@gmail.com (Corresponding author)

† อาจารย์ ดร., แขนงวิชาการบริหารการศึกษา, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, Email: koythiti@gmail.com

‡ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., แขนงวิชาการบริหารการศึกษา, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, Email: sopana.sud@stou.ac.th

(Received: 25/11/23, Revised: 26/01/24, Accepted: 28/01/24)

Research Article

Selected Factors Affecting the Operation of the Student Support System in Schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1

Atcharaphorn Managij[§]Thitikorn Yawichai Jarueksil^{**}Sopana Sudsomboon^{††}

Abstract

The purposes of this research were to study 1) selected factors related to the operation of the student support system in schools; 2) the conditions of operation of the student support system in schools; 3) the relationship between selected factors related to the operation of the student support system in schools and the operation of the student support system in schools; and 4) selected factors affecting the operation of the student support system in schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1. The research sample consisted of 297 teachers in schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1, obtained by stratified random sampling based on school size. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The employed research tool was a rating scale questionnaire on selected factors related to the operation of the student support system in school, which comprised six factors, namely, competency of teacher, leadership of administrator, teamwork of involving personnel, operational policy of the student support system, cooperation network, and information technology. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The research findings showed that 1) both the overall and specific selected factors related to the operation of the student support system in the schools were rated at the highest level; the specific factors could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: leadership of administrator, competency of teacher, teamwork of involving personnel, operational policy of the student support system, cooperation network, and information technology; 2) the overall condition of operation of the student support system in the schools was rated at the highest level, while the specific aspects of the operational condition were rated at highest levels; knowing individual students; screening of students; promotion and development of students; protection, helping and improvement of students; and the specific aspects of the operational condition were rated at high level; referring of students, respectively; 3) the selected factors related to the operation of the student support system in the schools correlated positively at the high level with the operation of the student support system in the schools, which was significant at the .01 level of statistical significance; and 4) the selected factors affecting the operation of the student support system in the schools at the .01 level of statistical significance were the operational policy of the student support system, competency of teacher, cooperation network, teamwork of involving personnel, and information technology; all of the factors could be combined to predict the operation of the student support system in the schools by 64.5 percent.

Keywords: selected factor, student support system, primary education

[§] Master's student in Education Administration Program, School of Education, Sukhothai Thammathirat Open University,
Email: atcharaphorn1992@gmail.com (Corresponding author)

^{**} Lecturer Dr., Department of Educational Administration, School of Education, Sukhothai Thammathirat Open University,
Email: koythiti@gmail.com

^{††} Assistant Professor Dr., Department of Educational Administration, School of Education, Sukhothai Thammathirat Open University,
Email: sopana.sud@stou.ac.th

(Received: 25/11/23, Revised: 26/01/24, Accepted: 28/01/24)

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ได้กำหนดให้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดีสมัยทุกด้าน โดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย มีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองที่ดี รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการ ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบของผู้เรียนควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา แต่ปัจจุบันสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสารตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แทรกซึมวิถีชีวิตของคนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน ประกอบกับการรับเอาวัฒนธรรมของต่างชาติที่เข้ามาสู่สังคมไทย ด้วยกระบวนการทางทุนนิยมและบริโภคนิยม ร่วมกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยที่มีความอ่อนแอ จึงทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ดังกล่าวจนนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความล้มเหลวทั้งทางด้านการเรียนและความไม่มั่นคงในอนาคต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายสำคัญให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน นักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสม และทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน และเพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะต้อง

ดำเนินการโดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเชิงประจักษ์ของนักเรียนเพื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการวิเคราะห์และคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาและนำผลจากการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนและการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้าน รวมทั้งการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ตลอดจนการส่งต่อนักเรียนในกรณีที่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา หรือสถานศึกษาไม่สามารถแก้ปัญหาหรือส่งเสริมความสามารถของนักเรียนได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, น.14) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 6 ปัจจัย ประกอบด้วย สมรรถนะของครู ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายความร่วมมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 32 แห่งจากการศึกษาข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2562 - 2565 พบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตทั้งด้านครอบครัว การเรียน สุขภาพ และพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาควรพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อดูแล ช่วยเหลือ ปกป้องและคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในระบบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการนำมากำหนดเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต

2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. การทบทวนวรรณกรรม

3.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

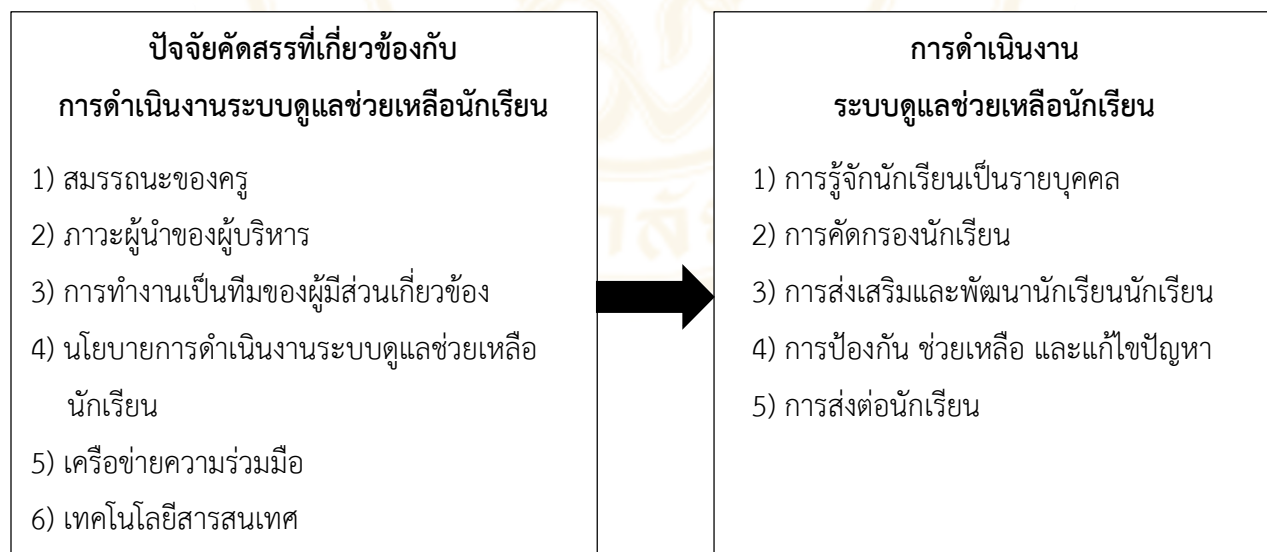
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, น.8) ได้สรุปว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มุ่งให้การคุ้มครอง ป้องกัน ดูแล แก้ไข ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนอย่างมีแบบแผนและมีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิต มีภูมิคุ้มกันอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้ โดยผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

กระบวนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน เนื่องจากเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและนิยมใช้กันแพร่หลายในงานวิจัยในบริบทเดียวกัน

3.2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการมาใช้ในการดำเนินการร่วมกัน โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ วรณภา เย็นมนัส (2557), ประชุม ปิ่นสกุล (2557), ชฎารัตน์ พลเดช (2558), นฤมล กอบแก้ว (2559), พันทิพย์ โขมะนาม (2560), เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560), อัญทิรา วาดี (2561), มาโนช ตัญยงค์ (2564), อรรถพล สุนทรพงษ์ (2565) และ ธนากร อุมะวรรณ (2565) ได้ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถนะของครู ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครือข่ายความร่วมมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยได้พัฒนารอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

4.2 ปัจจัยที่คัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างน้อย 1 ปัจจัยส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1

5. ระเบียบวิธีวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 32 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 1,207 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 297 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

5.2 เครื่องมือการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

(Rating scale) จำนวน 33 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของครู (7 ข้อ) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (6 ข้อ) การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (5 ข้อ) นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (5 ข้อ) เครือข่ายความร่วมมือ (5 ข้อ) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (5 ข้อ) โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC) เท่ากับ 1.00 โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ตามแนวคิดของ ปราณี หล้าเบญจ (2559) และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 .95 .91 .94 .93 และ .92

ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 25 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (5 ข้อ) การคัดกรองนักเรียน (5 ข้อ) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน (5 ข้อ) การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา (5 ข้อ) และการส่งต่อนักเรียน (5 ข้อ) โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC) ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ตามแนวคิดของปราณี หล้าเบญจ (2559) และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอเก็บข้อมูลจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และได้ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อให้ความอนุเคราะห์ อำนาจความสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผ่านทาง Google form โดยได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามจำนวน 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient: r) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

6. ผลการศึกษา

6.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.55, SD = 0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($M = 4.59, SD = 0.47$) รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะของครู ($M = 4.58, SD = 0.41$) ด้านการทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($M = 4.54, SD = 0.47$) ด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($M = 4.53, SD = 0.48$) ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ($M = 4.52, SD = 0.49$) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($M = 4.50, SD = 0.51$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

รายการ	M	SD	ระดับ
สมรรถนะของครู (X_1)	4.58	0.41	มากที่สุด
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2)	4.59	0.47	มากที่สุด
การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (X_3)	4.54	0.47	มากที่สุด
นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (X_4)	4.53	0.48	มากที่สุด
เครือข่ายความร่วมมือ (X_5)	4.52	0.49	มากที่สุด
เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6)	4.50	0.51	มาก
รวม	4.55	0.39	มากที่สุด

6.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.58, SD = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($M = 4.65, SD = 0.42$) รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($M = 4.60, SD = 0.45$) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ($M = 4.59, SD = 0.47$) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข ($M = 4.56, SD = 0.48$) และด้านการส่งต่อนักเรียน ($M = 4.48, SD = 0.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1)	4.65	0.42	มากที่สุด
การคัดกรองนักเรียน (Y_2)	4.60	0.45	มากที่สุด
การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน (Y_3)	4.59	0.47	มากที่สุด
การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข (Y_4)	4.56	0.48	มากที่สุด
การส่งต่อนักเรียน (Y_5)	4.48	0.55	มาก
รวม	4.58	0.48	มากที่สุด

6.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยดัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับความสัมพันธ์สูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .789 ($r = .789^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับความสัมพันธ์จากสูงไปต่ำ ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (X^4) ($r = .725^{**}$) ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือ (X^5) ($r = .706^{**}$) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (X^3) ($r = .674^{**}$) ปัจจัยด้านสมรรถนะของครู (X^1) ($r = .658^{**}$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X^6) ($r = .649^{**}$) และปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X^2) ($r = .578^{**}$)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรีเขต 1

ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน		Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{total}
ปัจจัยคัดสรร							
X ₁		.526**	.528**	.589**	.607**	.626**	.658**
X ₂		.501**	.465**	.521**	.534**	.515**	.578**
X ₃		.531**	.546**	.621**	.589**	.657**	.674**
X ₄		.630**	.639**	.630**	.675**	.617**	.725**
X ₅		.567**	.598**	.630**	.634**	.660**	.706**
X ₆		.498**	.553**	.566**	.599*	.618**	.649**
X _{total}		.643**	.657**	.703**	.720**	.730**	.789**

หมายเหตุ: ** $p < .01$.

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการวิจัยดังนี้

X _{total}	แทน ผลรวมของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1
Y _{total}	แทน ผลรวมของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1

6.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (X₄) สามารถทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .725 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจในการทำนาย (Adjusted

R^2) เท่ากับ .524 แสดงว่า ปัจจัยด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (X_4) สามารถทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 52.4

เมื่อเพิ่มตัวทำนายปัจจัยด้านสมรรถนะของครู (X_1) ในการวิเคราะห์ พบว่า ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .778 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจในการทำนาย (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .602 แสดงว่า (X_4) และ (X_1) ร่วมกันทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60.2

เมื่อเพิ่มตัวทำนายในการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือ (X_5) ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .798 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจในการทำนาย (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .633 แสดงว่า (X_4) (X_1) และ (X_5) ร่วมกันทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 63.3

เมื่อเพิ่มตัวทำนายในการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (X_3) ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .804 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจในการทำนาย (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .642 แสดงว่า (X_4) (X_1) (X_5) และ (X_3) ร่วมกันทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.2

เมื่อเพิ่มตัวทำนายในการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_6) ช่วยทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .807 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจในการทำนาย (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .645 แสดงว่า (X_4) (X_1) (X_5) (X_3) และ (X_6) ร่วมกันทำนายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 64.5

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้

ตัวแปรทำนาย	R	R^2	Adjusted R^2	Std.error	F	p-values
X_4	.725	.526	.524	.28606	327.439	<.001**
$X_4 X_1$	.778	.605	.602	.26156	225.268	<.001**
$X_4 X_1 X_5$	.798	.637	.633	.25116	171.475	<.001**
$X_4 X_1 X_5 X_3$	.804	.647	.642	.24830	133.539	<.001**
$X_4 X_1 X_5 X_3 X_6$	.807	.651	.645	.24709	108.658	<.001**

หมายเหตุ: ** $p < .01$.

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β)

ตัวแปรทำนาย	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p-values
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.763	.172	-	4.44	<.001
นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (X ₄)	.248	.049	.289	5.08	<.001
สมรรถนะของครู (X ₁)	.228	0.48	.226	4.76	<.001
เครือข่ายความร่วมมือ (X ₅)	.163	.049	.193	3.33	<.001
การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (X ₃)	.117	0.49	.132	2.38	.018
เทคโนโลยีสารสนเทศ (X ₆)	.084	.043	.104	1.97	.050
R = .807 R ² = .651 Adjusted R ² = .645 Standard Error (SE) = .24709 F = 108.658					

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การถดถอยพหุคูณปัจจัยตัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ปัจจัย พบว่า มีปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาได้ 5 ปัจจัย ประกอบด้วย นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (X₄) สมรรถนะของครู (X₁) เครือข่ายความร่วมมือ (X₅) การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (X₃) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₆)

7. การอภิปรายผล

7.1 ปัจจัยตัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสมรรถนะของครู ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือ และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา

เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน เห็นได้จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ นโยบายและจุดเน้น และมีการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1 ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ได้แก่ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โครงการส่งเสริมการดำเนินงานการจัดการศึกษาภาคบังคับ ปีการศึกษา 2565 โครงการระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน โครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ การคัดกรองและพัฒนาพหุปัญญา โครงการระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ (MOE SAFETY CENTER) และโครงการส่งเสริมการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา “พาน้องกลับมาเรียน” ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ส่งผลให้นักเรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสม ทันการณ์ และได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในสังกัดได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการะงานและการปฏิบัติหน้าที่ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดการเรียนการสอนได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสามารถบริหารจัดการและขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1 ยังมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันทำงานเป็นทีม และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร อุมะวรรณ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้กล่าวถึงปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การทำงานเป็นทีม การพัฒนาบุคลากร ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก และปัจจัยคัดสรรในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องงานวิจัยของ อรรถพล สุนทรพงษ์ (2565) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร กล่าวถึงปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาครู ด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริหารจัดการ พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารที่คัดสรรกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน

สถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง และสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการดำเนินงานเป็นทีม

7.2 สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 มีการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง และออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน ทำให้ทราบข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียนรายบุคคล และนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้เหมาะสม ทั้งนี้สถานศึกษายังมีการจัดกิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน มีการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียน ติดตามช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีกระบวนการการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสพิศ ภาชนะ (2561) เรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ได้กล่าวถึงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การป้องกันและแก้ไขปัญหา การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การส่งต่อ และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาโนช ตัญญงค์ (2564) เรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุทไธสง ได้กล่าวถึงสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการดำเนินงานที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนตามลำดับ

7.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จตามบรรลุมิติประสงค์ของสถานศึกษาที่ได้ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนดนโยบายการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา การกำหนดนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีคุณภาพ การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษา อาจมีส่วนทำให้สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญทิรา วาติ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ วิสัยทัศน์ผู้บริหาร สุขภาพกาย สุขภาพจิตของนักเรียน และความสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ความรู้ความสามารถของครู การปฏิบัติงานของครู พฤติกรรมผู้บริหาร การรู้จักตนเองและพึ่งพาตนเองได้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องงานวิจัยของ อรรถพล สุนทรพงษ์ (2565) ในการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ($r = .789$)

7.4 การศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ผลวิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ได้ 5 ปัจจัย ประกอบด้วย นโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สมรรถนะของครู เครือข่ายความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเทคโนโลยีสารสนเทศ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีนโยบายขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ นโยบายและจุดเน้น ส่งผลให้สถานศึกษามีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ยังมีการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ได้แก่ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โครงการการส่งเสริมการดำเนินงานการจัดการศึกษาภาคบังคับ ปีการศึกษา 2565 โครงการระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน โครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ การคัดกรองและพัฒนาหุปัญญา โครงการระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE SAFETY CENTER) และโครงการส่งเสริมการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา “พาน้องกลับมาเรียน” ทำให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา หน่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้เกิดการสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยกเว้นปัจจัยคัดสรรด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาได้สะท้อนผ่านปัจจัยคัดสรรตัวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยแล้ว จึงทำให้ไม่ปรากฏผลในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณพล สุนทรพงษ์ (2565) ในการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า จากปัจจัยทางการบริหารที่คัดสรรนำมาวิเคราะห์จำนวน 7 ปัจจัย พบว่ามีจำนวน 5 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการทำงานเป็นทีม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎารัตน์ พลเดช (2558) ที่พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำมาใช้

8.1.1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านสมรรถนะครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่

ในระดับมาก ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

8.1.2 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการประสานงานและเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านการประสานงานและเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

8.1.3 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านการทำงานเป็นทีมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันกำหนดโครงสร้างและแนวทางการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างและแนวทางการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

8.1.4 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านเครือข่ายความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร แหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรทางการศึกษาอย่างพอเพียงและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร แหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

8.1.5 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเพิ่มขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.1.6 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษามีความพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอ มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอเพื่อรองรับการทำงานมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

8.1.7 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการส่งต่อนักเรียนไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ และพัฒนานักเรียนให้ถูกทางและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

8.2.2 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

8.2.3 ควรทำการวิจัยในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่กว้างขึ้น

8.2.4 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- ชฎารัตน์ พลเดช. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนากร อุมะวรรณ. (2565). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นฤมล กอบแก้ว. (2559). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประชุม ปิ่นสกุล. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ปราณี หล้าเบ็ญสะ. (2559). การหาค่าเครื่องมือวัดและประเมินผล. โครงการบริหารวิชาการ ท่าสาปโมเดล, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553, 22 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก. หน้า 1-3.
- พันทิพย์ โขมะนาม. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- มานิช ตัญยงค์. (2564). การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี สหวิทยาเขตพุทไธสง [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 23 [วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรรณภา เย็นมนัส. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาสถานศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 [วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565. นนทบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1. (2565). รายงานผลการดำเนินงานเยี่ยมบ้านนักเรียนใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563, 16 ธันวาคม). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานเรื่องนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางใน การดำเนินงาน (พิมพ์ครั้งที่ 1). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.

โสพิศ ภาชนะ. (2561). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 2 [วิทยานิพนธ์ ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อรรถพล สุนทรพงษ์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อัญทิรา วาดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.